

gospodarske, obrtniške in narodne.

Izhajajo vsako sredo po celi pólí. Veljajo v tiskarnici jemane za celo leto 4 gold., za pol leta 2 gold., za četrť leta 1 gold.; pošiljane po pošti pa za celo leto 4 gold. 60 kr., za pol leta 2 gold. 40 kr., za četrť leta 1 gold. 30 kr.

V Ljubljani v sredo 25. junija 1879.

Obseg: Razglas kranjskim gospodarjem, kateri ovce redijo. — Opis nekaterih sadnemu drevju škodljivih mrčesov. (Dal.) — Pašniške pravice planinarjev in gozdna pravica. — Še nekaj o novi colnini Nemčije. — Gospodarske novice. — Kmetijske kratkočasnice. — Mnogovrstne novice. — Minister Taaffe in pa ustavaška stranka. — Dopisi. — Novičar.

Gospodarske stvari.**Razglas kranjskim gospodarjem, kateri ovce redijo.**

Družba kmetijska kranjska bode zopet letos nekoliko iz državne subvencije nakupljenih ovnov (pa samo le ovnov) žlahnega ukviškega plemena takim gospodarjem podarila, kateri se izpričajo:

- 1) da se z rejo ovác že več let pečajo,
- 2) da veliko ovác redijo,
- 3) da je kraj za ovčjo rejo ugoden in da je zato v tistem kraju več gospodarjev, kateri redijo ovce,
- 4) da se zavežejo, ovna spuščati za pleme tudi na ovce drugih gospodarjev, se ve da le toliko, da umna ovčjereja ne trpí škode.

To, kar prošnik v svojem prošnem pismu v gori imenovanih 4 točkah navaja, morajo potrditi dotični župan, domača farna duhovnija in pa predstojnik dotične kmetijske podružnice.

Tako izpričane prošnje se imajo vložiti zadnji čas do malega Šmarna (8. septembra) tega leta.

Glavni odbor c. kr. družbe kmetijske
v Ljubljani 15. junija 1879.

Opis nekaterih sadnemu drevju škodljivih mrčesov.*A. Gosenice.*

(Dalje.)

7. Jabelčna zavijavka, piškur, sadni črv (Apfelwickler, Obstwurm; Tortrix pomonella L.). Sprednje flafutice njegove so svitlo-sive s temno-rujavimi počeznimi črtami, zadnje pa rudečkasto-rujave. Glave in hrbta je sivo-rujavkastega; zadnji del njegovega života je temno-rumen, z nekoliko svitlejšimi počeznimi črtami. — 2 centimetra dolga gosenica njegova je rumenkasto-rudeča s svitlo rudeče-rujavo glavo. Život ima gol, po katerem se le tu pa tam posamezne dlačice nahajajo. Rumenkasto-rujava čuba njena je majhna. — Metuljček izfrči junija in julija meseca; oplojena babica znese ob peclju (repku) ali pa v muho sadeža po eno jajce, iz katerega se čez osem dni mala gosenica izleže in se prec v sadež do peškov zarine. V posledici se ta mali vhod njen v sadež tako dobro zaraste,

da se le težavno opaziti more. Gosenica (črv) požre v prvi vrsti peške v sadežu, ki potem piškav odpade in iz katerega črv v kratkem času izleze, ki si zopet nov, popolno zdrav sad sa svojo požrešnost poišče, za kar si najlepše peškinasto sadje odbira. Dokler se na vhodu luknje še njeni odpadki nahajajo, gospodarji tudi ona še v sadežu. Čestokrat si ta piškur iz sadja nov izhod napravi; tega se lahko vsak na piškavem sadju dejansko prepriča. Avgusta meseca doraste gosenica v sadežu do svoje popolne velikosti, ga zapusti ter si zdolej na drevesnem deblu v skorijinih razah, ali pa tudi na drugih varnih in primernih krajih pripravnega prostora poišče, kjer se z belo pajčevino zaprede in do maja meseca, pa tudi do junija prihodnjega leta svoje zimsko spanje spava. V tem času se zabubi in čez tri tedne prifrči zgorej popisani metuljček na dan.

Skoraj vsako sadje ima svojega posebnega piškurja, kateri se le malo drug od družega razločuje. V jabelkih opazujemo svitlo-rumene in rudečkaste, v hruškah belkaste, v češpljah rudeče itd. ličinke sadnega črva.

Da se ta hudi sovražnik in škodljivec vrtnega sadja po moči vniči, naj se stara in razpokana mrtva skorija z drugo nesnago vred, med katero se navadno z malo izjemo vse njegove bube nahajajo, vsako zimo radikalno raz drevje ostrže, ali globoko v zemljo zagrebe ali pa nemudoma popolno in čisto odstrani in popali. Ravno tako potrebno je tudi vse odpadlo piškavo sadje, dokler se črv še v njem nahaja, vselej sproti in nemudoma odstraniti. Najgotoveje se zaželeni namen doseže, če se tako nabrano sadje prec skuha in prešičem ali pa kaki drugi domači živini poklade.

8. Grozdni črv, grozdni zavijač (Traubenwickler; Tinea ambignella). Metuljček ta je velik kot navadna muha in po vse moljevemu podoben. Njegova krilca, čez katera se poteže črna pasa, so sivo-bela. Med letom prikaže se dvakrat: prvič maja in junija meseca, ko prec na trtne mladice, na popke in prikazke zaroda svoja bela jajčka nesti pričinja. Na to pogine. V kakih 14 dneh postanejo jajčka vsled solčne toplote godna in o času navadne košnje izlezejo iz njih male, iz početka rumenkaste gosenčice, katere pa pozneje rujavozelene postanejo; obdane so s svitlimi bradovičicami; glava njihova je črna. Potem razlezejo se po trtnih mladikah, od katerih se živijo. Kakor hitro pa grozdje cvesti prične, zberó se zopet, zapredejo se v odpadlih cvetnih kapicah, ali pa v grebenu nastavljenega zaroda, kjer se zabubijo. V 8—10 dnevih — konec julija — izleti v drugič iz bub metuljček, kateri